

بررسی رابطه حس تعلق مکان با رضایت‌مندی از خدمات شهری و تعاملات اجتماعی در مجتمع‌های مسکن مهر (مطالعه موردی: مسکن مهر پيله سحران شهر اردبیل)

سودا صالحیان آغبلاغ^{۱*}، محمد حسن یزدانی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه محقق اردبیلی، sevda.salehian2017@gmail.com

۲- عضو هیأت علمی گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه محقق اردبیلی، yazdani@uma.ac.ir

چکیده

هدف از تحقیق حاضر بررسی رابطه حس تعلق مکان با رضایت‌مندی از خدمات شهری و تعاملات اجتماعی در مجتمع‌های مسکن مهر پيله سحران شهر اردبیل می باشد. روش تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش، توصیفی-تحلیلی است و جامعه آماری در این پژوهش ساکنان مسکن مهر شهر پيله سحران اردبیل می باشد بر اساس آمار موجود تعداد آنان ۱۲۲۱۰ نفر می‌باشد که حجم نمونه‌ای با استفاده از فرمول کوکران ۳۷۲ نفر تعیین شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از پرسشنامه از آزمون t تک‌نمونه‌ای و ضریب همبستگی پیرسون در نرم‌افزار SPSS استفاده شده است. نتایج نشان داد در این منطقه مسکونی حس تعلق مکانی، حس تعلق مکان با رضایت‌مندی از خدمات شهری و تعاملات اجتماعی پایین‌تر از حد متوسط هستند. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که تحقیق حاضر نیز مانند تحقیقات پیشین رابطه معنی‌داری بین حس تعلق با رضایت‌مندی از خدمات شهری و تعاملات اجتماعی وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: حس مکان، مسکن مهر، شهر اردبیل، رضایت‌مندی، تعاملات اجتماعی.

۱- مقدمه

در جهان معاصر حس تعلق مکانی کم‌رنگ شده و حس لامکانی به عنوان مشکل و مسئله‌ای تازه برای انسان مطرح شده است. هایدگر یکی از فلیسوفانی است که به این مشکل پرداخته است. به نظر او «عصر ما، عصر غفلت از حقیقت هستی است. او همین غفلت را موجب بی‌خانمانی و گمگشتگی آدمی می‌داند. انسان امروز انسانی است که کمتر احساس «در خانه بودن» می‌کند» (صافیان و دیگران، ۱۳۹۰: ۹۵). هایدگر دو ویژگی برای مکانیت [حس تعلق مکانی] انسان قائل است: رفع دوری و جهت‌گیری رفع دوری به معنای زدودن فاصله از چیزی یا به نزدیک آوردن آن چیز است. رفع دوری از مکان به تدریج طی چند سال سکونت در یک مکان موجب وابستگی و افزایش «حس تعلق» به مکان می‌شود (احمدی و مهدوی، ۱۳۹۳: ۸۲۸). یکی از مسائلی که در مورد پایداری شهر وجود دارد، داشتن حس تعلق ساکنان محله‌ها، نسبت به محیط زیست خود است. یکی از معانی مهم در ارتقاء کیفیت محیط‌های انسانی، حس تعلق به مکان است. این حس که عامل مهم در شکل‌گیری پایه‌های ارتباطی استفاده‌کنندگان و محیط بوده، نهایتاً موجب ایجاد محیط‌هایی با کیفیت خواهد گردید (جوان فروزنده و مطلبی، ۱۳۸۹: ۲۸).

تعلق به مکان که بر پایه حس مکان به وجود می‌آید، فراتر از آگاهی از استقرار در یک مکان است. این حس به پیوند فرد با مکان منجر شده و در آن انسان خود را جزئی از مکان می‌داند و بر اساس تجربه‌های خود از نشانه‌ها، معانی، عملکردها و